

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Działania 19. „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.
Cel projektu: Wdrażanie LSR

Raport z ewaluacji Lokalnej Strategii Rozwoju Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenie „Poleska Dolina Bugu” za 2019 rok

**Poleska
Dolina Bugu**

Sporządził:
Specjalista ds. koordynacji projektów *Marta Drejewicz*
Dyrektor Biura *Justyna Jellinek*

Zatwierdził:
Prezes Zarządu *Magdalena Oniszczyk*

Styczeń 2020

Spis treści

1.WPROWADZENIE	4	
1.1 Zakres badania i metodologia	5	
1.1.1 Cel badania		5
1.1.2 Zakres badania		6
1.1.3 Kryteria ewaluacji		6
2. WDRAŻANIE LOKALNEJ STRATEGII ROZWOJU	7	
2.1 Analiza stopnia realizacji celów i wskaźników LSR	7	
Przedsięwzięcie 1.1.1 Tworzenie nowych przedsiębiorstw		8
Przedsięwzięcie 1.2.1 Rozwój infrastruktury turystycznej obszaru		10
Przedsięwzięcie 1.2.3 Rozwój przedsiębiorczości związanej z turystyką		11
Przedsięwzięcie 1.3.1 Rozwój ogólnodostępnej infrastruktury rekreacyjnej służącej inicjatywom lokalnym		12
Przedsięwzięcie 1.3.3 Wsparcie działalności artystycznej lokalnych zespołów z obszaru LGD		13
Przedsięwzięcie 1.3.4 Popularyzowanie innowacyjnych przedsięwzięć w tym dobrych praktyk związanych z ochroną środowiska zapobiegających zmianom klimatycznym		14
2.2. Analiza stopnia wykorzystania budżetu	15	
2.3 Analiza jakości stosowanych procedur i kryteriów wyboru operacji	17	
3. FUNKCJONOWANIE LOKALNEJ GRUPY DZIAŁANIA „POLESKA DOLINA BUGU”	17	
3.1 Analiza efektywności pracowników Biura LGD	17	
3.2 Analiza jakości i efektywności świadczonego doradztwa	18	
3.3 Analiza efektywności działalności LGD (aktywizacji i promocji)	20	
Przedsięwzięcie 1.1.3 Aktywizacja zawodowa oraz wzrost kompetencji osób z grup defaworyzowanych w kierunku przedsiębiorczości		20
Przedsięwzięcie 1.2.2 Promocja obszaru LSR w oparciu o potencjał turystyczny i zasoby turystyczno-kulturowe		20
Przedsięwzięcie 1.3.2 Działania informacyjne, szkoleniowe oraz aktywizujące prowadzone przez LGD		22
3.4 Analiza efektywności Planu szkoleń	23	
3.5 Analiza efektywności współpracy z innymi LGD oraz organizacjami	23	
3. TABELA CELÓW, PRZEDSIĘWZIĘĆ I WSKAŹNIKÓW LOKALNEJ STRATEGII ROZWOJU STOWARZYSZENIA „POLESKA DOLINA BUGU”	25	
4. EWALUACJA PLANU KOMUNIKACJI	30	
5. WNIOSKI	34	
6. SPIS TABEL	35	

1. Wprowadzenie

Ewaluacja to obiektywna ocena projektu, programu lub polityki na wszystkich jego etapach, tj. planowania, realizacji i mierzenia rezultatów. Powinna ona dostarczyć rzetelnych i przydatnych informacji pozwalając wykorzystać zdobytą w ten sposób wiedzę w procesie decyzyjnym. Często dotyczy ona procesu określenia wartości lub ważności działania, polityki lub programu.¹

Zgodnie z Wytycznymi Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi nr 5/3/2017 z dnia 18.08.2017r. w zakresie monitoringu i ewaluacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, celem ewaluacji jest bieżąca analiza procesu wdrażania LSR i jego efektów oraz zmian w otoczeniu, tak by lepiej rozumieć osiągnięte rezultaty i umieć z wyprzedzeniem oszacować, w jaki stopniu zbliżają się one do osiągnięcia celów. Wyniki ewaluacji wewnętrznej powinny być podstawą do podejmowania decyzji o ewentualnej zmianie kierunku działań – jeśli to będzie konieczne oraz stanowić wkład w ewaluację zewnętrzną. Ewaluacja wewnętrzna powinna stanowić uzupełnienie monitoringu o konieczną interpretację (identyfikację przyczyn ewentualnych problemów), ocenę i rekomendację działań.

Definicja ewaluacji opracowana przez Komisję Europejską w wytycznych w zakresie monitoringu i ewaluacji Europejskiego Funduszu Spójności oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego² kładzie nacisk na zbadanie wpływu na zmianę otoczenia w wyniku przeprowadzonej interwencji publicznej (rozumianej jako dofinansowanie z funduszy unijnych). W dokumencie komisja podkreśla, że sama zmiana w kontekście funduszy unijnych jest generowana dwoma czynnikami: udziałem interwencji publicznej oraz czynnikami zewnętrznymi. Natomiast wpływ na otoczenie jest rozumiany jako zmiana przypisywana wyłącznie interwencji publicznej. Komisja w odniesieniu do EFS oraz EFRR zaleca właśnie „ewaluację wpływu”, która ma za zadanie zweryfikować jaką zmianę dla beneficjenta spowodowało dofinansowanie unijne. Jednakże dobra ewaluacja powinna jednocześnie odnosić swoje wyniki do danej polityki, która odnosi się do całości potencjalnych beneficjentów danego funduszu. Ponieważ to właśnie zauważone potrzeby regionu, sektora czy grupy ludzi są pierwszym czynnikiem, który uruchamia interwencję rozumianą tu jako fundusze unijne. Dlatego po upływie czasu, władze krajowe/ unijne powinny zapytać czy zidentyfikowany na początku problem został zniwelowany. Czy efekt udzielonych dofinansowań unijnych jest na tyle duży by był wyraźnie zauważalny? Innymi słowy – czy dofinansowanie okazało się pomocne.

Z kolei wytyczne opracowane przez Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020 definiują ewaluację jako badanie społeczno-ekonomiczne, którego celem jest oszacowanie w odniesieniu do jasno sformułowanych kryteriów (najczęściej skuteczności, efektywności, użyteczności, trafności i trwałości) jakości oraz efektów wdrażania interwencji publicznych.³

¹ <http://www.ewaluacja.gov.pl>

² *Guidance Document on Monitoring and Evaluation. European Regional Development Fund and Cohesion Fund* - http://ec.europa.eu/regional_policy/pl/policy/evaluations/guidance/#1

³ Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 22.09.2015 r. w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020

Ze względu na termin przeprowadzania badania względem programu, projektu możemy wyróżnić:

- ❖ ewaluację formatywną (**ex-ante**) – przeprowadzaną przed realizacją programu /projektu, zasadniczym celem tego typu ewaluacji jest ocena na ile planowana interwencja z punktu widzenia potrzeb (sektora, beneficjentów) oraz spójna w zakresie planowanych celów i sposobów ich realizacji, diagnoza potrzeb i oczekiwań grupy docelowej, identyfikacja potencjalnych trudności w kontekście społecznym, gospodarczym, prawnym.
- ❖ ewaluację okresową (**mid-term**), która przeprowadzana jest w trakcie wdrażania programu. Jej efektem jest wstępna ocena interwencji i dostarczenie informacji do przygotowania dokumentów dla następnego okresu realizacji programu, projektu.
- ❖ ewaluację bieżącą (**on-going**), która przeprowadzana jest w trakcie wdrażania programu, jednak w przeciwieństwie do ewaluacji mid-term nie jest określony jej dokładny moment realizacji. Ewaluacja on-going przeprowadzana jest np. w przypadku, gdy monitorowanie ujawniło odchylenia od założonych wartości wskaźników. Jej efektem jest identyfikacja barier realizacji celów.
- ❖ ewaluację końcową (**ex-post**) - przeprowadzaną po zakończeniu realizacji programu /projektu, poddającą ocenie skuteczność i efektywność interwencji, jej trafność i użyteczność, a także stopień realizacji założonych celów oraz badanie długotrwałych efektów (oddziaływania) projektu/programu. Tego typu ewaluacja może stanowić cenne źródło informacji użytecznych przy planowaniu kolejnych interwencji.

Ewaluacja realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju wdrażanej przez Lokalną Grupę Działania Stowarzyszenie „Poleska Dolina Bugu” jest to ewaluacja typu on - going. Głównym celem przeprowadzonej ewaluacji jest bieżące i systematyczne badanie ilościowe i jakościowe całości procesu wdrażania LSR oraz funkcjonowania LGD.

Badaniu poddano:

- Stopień realizacji celów i wskaźników LSR;
- Stopień wykorzystania budżetu;
- Jakość stosowanych procedur i kryteriów wyboru operacji;
- Efektywność pracowników biura LGD;
- Jakość i efektywność świadczonego doradztwa;
- Efektywność działalności LGD (aktywizacji i promocji)
- Efektywność Planu szkoleń pracowników biura i członków organu
- Efektywność współpracy z innymi LGD oraz organizacjami
- Efektywność Planu komunikacji.

1.1 Zakres badania i metodologia

1.1.1 Cel badania

Niniejszy raport ewaluacyjny ma charakter sprawozdawczy. Jego celem jest okresowa ocena wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju oraz realizacji aktywności w ramach funkcjonowania Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenia "Poleska Dolina Bugu" założonych do wykonania

w 2019 r. W większości rozdziałów dane podawane są narastająco od dnia 18.05.2016 r., w którym podpisano umowę ramową. W raporcie ujęto również rekomendacje, których realizacja umożliwi wprowadzanie zmian i optymalizację wdrażania LSR oraz usprawnianie funkcjonowania LGD w kolejnych latach jej funkcjonowania.

1.1.2 Zakres badania

- przedmiotowy - przedmiotem ewaluacji są zadania zrealizowane przez Lokalną Grupę Działania w celu wypełnienia założeń określonych w Lokalnej Strategii Rozwoju;
- czasowy - raport dotyczy realizacji LSR i funkcjonowania LGD w terminach od 01.01.2019r. – 31.12.2019r. lub od 18.05.2016 r. do 31.12.2019 r.
- przestrzenny - zakres przestrzenny raportu obejmuje obszar wszystkich gmin wchodzących w skład Stowarzyszenia "Poleska Dolina Bugu" obejmujący Gminy: Miasto Włodawa, Włodawa, Wiryki, Stary Brus, Wola Uhruska, Hańsk, Hanna i Ruda-Huta, w których były realizowane zadania objęte LSR.

1.1.3 Kryteria ewaluacji

W trakcie analizy wzięto pod uwagę następujące kryteria ewaluacji:

- **Trafność** – oznacza adekwatność celów interwencji do zidentyfikowanych problemów grup docelowych.
- **Użyteczność** – podobnie jak w przypadku kryterium trafności określa adekwatność celów interwencji do zidentyfikowanych problemów grup docelowych, jednak analiza użyteczności jest prowadzona po zamknięciu interwencji lub w trakcie jej wdrażania.
- **Skuteczność** – określająca stopień realizacji założonych celów, skuteczność użytych działań w przełożeniu na efekty.
- **Efektywność** – stosunek poniesionych nakładów (finansowych, ludzkich, poświęconego czasu) do uzyskanych wyników i rezultatów.
- **Trwałość** - kryterium pozwalające ocenić czy pozytywne efekty/zmiany będą widoczne po zakończeniu interwencji.

Opracowanie opiera się o:

- ❖ Analizy własne Biura LGD;
- ❖ Badania ankietowe;
- ❖ Analizę realizacji budżetu;
- ❖ Analizę realizacji wskaźników poszczególnych przedsięwzięć;

2. Wdrażanie Lokalnej Strategii Rozwoju

2.1 Analiza stopnia realizacji celów i wskaźników LSR

W 2019 r. LGD Stowarzyszenie „Poleska Dolina Bugu” w ramach poddziałania 19.2 w okresie programowania PROW 2014-2020 przeprowadziła procedurę oceny i wyboru projektów złożonych w naborach 1/2019, 2/2019 (termin naborów: 15-29.03.2019 r.) oraz 3/2019 (termin naboru: 1-15.10.2019 r.) . Projekty wybrane z naboru 1/2019 oraz 2/2019 zostały przekazane do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w dniu 26.04.2019 r. oraz w dniu 14.05.2019 r. (po procedurze odwoławczej). Projekty wybrane z naboru 3/2019 przekazano do UMWL w dniu 15.11.2019 r.

W niniejszym rozdziale ukazano zaktualizowany budżet oraz stan docelowy wskaźników przypisanych do właściwych przedsięwzięć wskazanych w LSR. Zmiany wprowadzone w LSR w maju 2019 r. wynikały z możliwości zwiększenia budżetu na wdrażanie LSR o 620 000,00 zł oraz z potrzeby wydatkowania oszczędności powstałych w przedsięwzięciach 1.1.2, 1.2.1, 1.2.3. Wyniki analizy danych historycznych oraz badań ankietowych skierowanych do mieszkańców LGD, jednoznacznie wskazały, że zarówno dodatkowe środki, jak i oszczędności należy przeznaczyć na wsparcie nowych działalności gospodarczych.

Przy ustalaniu poziomu realizacji wskaźników i poziomu wykorzystania środków finansowych wzięto pod uwagę operacje (etapy operacji), które zostały zakończone i płatność została dokonana do 31 grudnia 2019 r.

Przedsięwzięcie 1.1.1 Tworzenie nowych przedsiębiorstw

Poniższa tabela obrazuje stan realizacji wskaźników produktu i rezultatu dla przedsięwzięcia 1.1.1 *Tworzenie nowych przedsiębiorstw*

Tabela 1 Stan realizacji wskaźników produktu i rezultatu dla przedsięwzięcia 1.1.1 *Tworzenie nowych przedsiębiorstw*

	Stan docelowy	Aktualny stan realizacji wskaźnika	Stan realizacji w %	Pozostałe wskaźniki do realizacji
Wskaźnik produktu: <i>liczba zrealizowanych operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa</i>	34	16	47%	18
Wskaźnik rezultatu: <i>liczba utworzonych miejsc pracy</i>	34	17	50%	17
Wskaźnik rezultatu: <i>liczba utrzymanych miejsc pracy</i>	34	17	50%	17
Limit środków (zł)	Indykatorywny limit środków z LSR	Wykorzystany limit środków (płatność I/II transza)	Wykorzystanie budżetu w %	Pozostałe środki
	2 720 000,00 zł	1 184 000,00 zł	43,53%	1 536 000,00 zł

Stan realizacji wskaźnika opiera się o środki wypłacone dla co najmniej I etapu operacji (I transzy pomocy). Do końca grudnia 2019 r. utworzono 16 nowych przedsiębiorstw, co realizuje wskaźnik w niespełna 50%. Jednakże 15 operacji znajduje się na etapie weryfikacji w UMWL, co pozwala założyć, że poziom realizacji wskaźnika w ciągu kilku miesięcy powinien wzrosnąć. W ramach pojawiających się oszczędności w zakresie tego przedsięwzięcia będą ogłaszane nabory wniosków, dzięki czemu wskaźnik będzie na bieżąco uzupełniany.

Przedsięwzięcie 1.1.2 Rozwijanie istniejących przedsiębiorstw

Poniższa tabela obrazuje stan realizacji wskaźników produktu i rezultatu dla przedsięwzięcia 1.1.2 *Rozwijanie istniejących przedsiębiorstw*:

Tabela 2 Stan realizacji wskaźników produktu i rezultatu dla przedsięwzięcia 1.1.2 *Rozwijanie istniejących przedsiębiorstw*

	Stan docelowy	Aktualny stan realizacji wskaźnika	Stan realizacji w %	Pozostałe wskaźniki do realizacji
Wskaźnik produktu: <i>liczba zrealizowanych operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa</i>	5	4	80%	1
Wskaźnik rezultatu: <i>liczba utworzonych miejsc pracy</i>	10	7	70%	3
Wskaźnik rezultatu: <i>liczba utrzymanych miejsc pracy</i>	45	31,40	70%	13,6
Limit środków (zł)	Indykatorywny limit środków z LSR	Wykorzystany limit środków	Wykorzystanie budżetu w %	Pozostałe środki
	900 000,00 zł	682 575,00 zł	75,84%	217 425,00 zł

Wskaźniki zostały zrealizowane w oparciu o środki wypłacone Beneficjentom (refundacja), których operacje zostały wybrane do dofinansowania w ramach naborów 2/2016 oraz 3/2017. Do wartości wskaźnika *liczba utrzymanych miejsc pracy* zalicza się istniejące miejsca pracy w firmie, a także nowo utworzone etaty w ramach projektu. Do końca roku 2020 r. wskaźnik produktu i rezultatu powinien zostać zrealizowany w 100%, ponieważ aktualnie jedna operacja jest w trakcie realizacji.

Przedsięwzięcie 1.2.1 Rozwój infrastruktury turystycznej obszaru

Poniższa tabela obrazuje stan realizacji wskaźników produktu i rezultatu dla przedsięwzięcia 1.2.1 *Rozwój infrastruktury turystycznej obszaru*:

Tabela 3 Stan realizacji wskaźników produktu i rezultatu dla przedsięwzięcia 1.2.1 *Rozwój infrastruktury turystycznej obszaru*

	Stan docelowy	Aktualny stan realizacji wskaźnika	Stan realizacji w %	Pozostałe wskaźniki do realizacji
Wskaźnik produktu: <i>liczba nowych lub przebudowanych obiektów infrastruktury turystycznej</i>	3	3	100	-
Wskaźnik rezultatu: <i>liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury turystycznej</i>	10 000	13 030	130%	-
Limit środków (zł)	Indykatorywny limit środków z LSR	Wykorzystany limit środków	Wykorzystanie budżetu w %	Pozostałe środki
	340 000,00 zł	333 376,13 zł	98,1%	6 623,87 zł

Realizacja wskaźników rozpoczęła się od podpisania umów o przyznanie pomocy z beneficjentami (JSFP), których operacje zostały wybrane do dofinansowania w ramach naboru 1/2016 przeprowadzonego w ostatnim kwartale 2016 r. Projekty zostały rozliczone, a pomoc wypłacona w 2019 r. Wskaźnik produktu *liczba nowych lub przebudowanych obiektów infrastruktury turystycznej* jest zrealizowany na poziomie 100%, ponieważ w ramach realizacji dwóch operacji utworzono 3 obiekty infrastruktury turystycznej. Wskaźnik rezultatu *liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury turystycznej* osiągnął poziom ponad 130 %. Budżet został wyczerpany w 98% (wolne środki 6 623,87 zł).

Przedsięwzięcie 1.2.3 Rozwój przedsiębiorczości związanej z turystyką

Poniższa tabela obrazuje stan realizacji wskaźników produktu i rezultatu dla przedsięwzięcia 1.2.3 *Rozwój przedsiębiorczości związanej z turystyką*:

Tabela 4 Stan realizacji wskaźników produktu i rezultatu dla przedsięwzięcia 1.2.3 *Rozwój przedsiębiorczości związanej z turystyką*

	Stan docelowy	Aktualny stan realizacji wskaźnika	Stan realizacji w %	Pozostałe wskaźniki do realizacji
Wskaźnik produktu: <i>liczba zrealizowanych operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa</i>	3	1	33,33%	2
Wskaźnik rezultatu: <i>liczba utworzonych miejsc pracy</i>	3	3	100%	0
Wskaźnik rezultatu: <i>liczba utrzymanych miejsc pracy</i>	22	21,5	97,73%	0,5
Limit środków (zł)	Indykatorywny limit środków z LSR	Wykorzystany limit środków	Wykorzystanie budżetu w %	Pozostałe środki
	360 000,00 zł	199 234,14 zł	55,34%	160 765,86 zł

Stan realizacji wskaźnika opiera się o jedną operację zakończoną i rozliczoną. Jednakże w 2020 r. zakłada się realizację wskaźników oraz budżetu do poziomu 100%, ponieważ obecnie jedna operacja jest w trakcie rozliczania, a druga w trakcie realizacji. Do wartości wskaźnika *liczba utrzymanych miejsc pracy* zalicza się istniejące miejsca pracy w firmie, a także nowo utworzone etaty w ramach projektu.

Przedsięwzięcie 1.3.1 Rozwój ogólnodostępnej infrastruktury rekreacyjnej służącej inicjatywom lokalnym

Poniższa tabela obrazuje stan realizacji wskaźników produktu i rezultatu dla przedsięwzięcia 1.3.1 *Rozwój ogólnodostępnej infrastruktury rekreacyjnej służącej inicjatywom lokalnym*:

Tabela 5 Stan realizacji wskaźników produktu i rezultatu dla przedsięwzięcia 1.3.1 *Rozwój ogólnodostępnej infrastruktury rekreacyjnej służącej inicjatywom lokalnym*

	Stan docelowy	Aktualny stan realizacji wskaźnika	Stan realizacji w %	Pozostałe wskaźniki do realizacji
Wskaźnik produktu: <i>liczba nowych lub przebudowanych obiektów infrastruktury rekreacyjnej</i>	24	20	83,33 %	4
Wskaźnik rezultatu: <i>liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury rekreacyjnej</i>	32 205	26838	83,33%	5 367
Limit środków (zł)	Indykatorywny limit środków z LSR	Wykorzystany limit środków	Wykorzystanie budżetu w %	Pozostałe środki
	1 772 988 zł	1 439 429,19 zł	81,19%	333 558,81 zł

Aktualny stan realizacji wskaźników opiera się o środki wypłacone Beneficjentom, którzy rozliczyli operacje wybrane do dofinansowania w naborze nr 1/2016. Przyjmuje się, że wskaźnik produktu zostanie osiągnięty w 100% najpóźniej w 2021 r., po rozliczeniu operacji wybranych do dofinansowania w ramach naboru 2/2019. Aktualnie Beneficjenci z naboru 2/2019 są w trakcie postępowań przetargowych na realizację zawartych umów o przyznaniu pomocy.

Przedsięwzięcie 1.3.3 Wsparcie działalności artystycznej lokalnych zespołów z obszaru LGD

Poniższa tabela obrazuje stan realizacji wskaźników produktu i rezultatu dla przedsięwzięcia 1.3.3 *Wsparcie działalności artystycznej lokalnych zespołów z obszaru LGD*:

Tabela 6 stan realizacji wskaźników produktu i rezultatu dla przedsięwzięcia 1.3.3 *Wsparcie działalności artystycznej lokalnych zespołów z obszaru LGD*

	Stan docelowy	Aktualny stan realizacji wskaźnika	Stan realizacji w %	Pozostałe wskaźniki do realizacji
Wskaźnik produktu: <i>liczba wspartych zespołów artystycznych</i>	3	4	133,33	-
Wskaźnik rezultatu: <i>liczba nowych występów wprowadzonych do repertuaru doposażonych zespołów artystycznych</i>	3	6	200	-
Limit środków (zł)	Indykatorywny limit środków z LSR	Wykorzystany limit środków	Wykorzystanie budżetu w %	Pozostałe środki
	177 012	177 012	100	0 zł

Wskaźniki produktu i rezultatu zostały osiągnięte na poziomie przekraczającym 100%, a budżet wykorzystano w 100% (po przesunięciu oszczędności powstałych w wyniku postępowania ofertowego w trybie konkurencyjnego wyboru wykonawców zadań ujętych w zestawieniu rzeczowo – finansowym operacji w kwocie 22 988 zł do przedsięwzięcia 1.3.1 *Rozwój ogólnodostępnej infrastruktury rekreacyjnej służącej inicjatywom lokalnym*). Beneficjent, który w jednej operacji zrealizował cały wskaźnik produktu i rezultatu rozliczył operację.

Przedsięwzięcie 1.3.4 Popularyzowanie innowacyjnych przedsięwzięć w tym dobrych praktyk związanych z ochroną środowiska zapobiegających zmianom klimatycznym

Realizację operacji własnej planuje się w latach 2020-2021. Wskaźnik produktu *liczba zrealizowanych operacji ukierunkowanych na innowacje* - 1 oraz wskaźnik rezultatu *liczba odbiorców operacji ukierunkowanych na innowacje* - 20 000 osób, zaplanowano do osiągnięcia do końca 2021 roku. Kwota dostępnych środków na operację własną wynosi 50 000 zł.

Realizacja celów i wskaźników LSR w ramach poddziałania 19.2 została rozpoczęta w 2016 r. poprzez przeprowadzenie naborów wniosków na wszystkie przedsięwzięcia zaplanowane w LSR z wykorzystaniem całego indykatywnego budżetu w wysokości 5 650 000,0 zł (bez operacji własnej LGD). W roku 2017 kontynuowano realizację celów i wskaźników poprzez przeprowadzenie naboru w ramach przedsięwzięcia 1.1.1 Tworzenie nowych przedsiębiorstw na pełny limit środków oraz naborów uzupełniających z pozostałych przedsięwzięć, w ramach których pojawiły się oszczędności. Dzięki działaniom informacyjnym w ramach naborów oraz dużych potrzeb społeczności lokalnej wpłynęły wnioski na łączną wnioskowaną kwotę przekraczającą limit środków z ogłoszeń o naborach.

LGD Stowarzyszenie „Poleska Dolina Bugu” wywiązała się z zapisów umowy ramowej odnośnie osiągnięcia wymaganego postępu rzeczowego i finansowego w pierwszym kamieniu milowym przypadającym na lata 2016-2018. W związku z powyższym LGD otrzymała dodatkową pulę środków na wdrażanie LSR w kwocie 620 000,00 zł. Bonus finansowy oraz oszczędności umożliwiły przeprowadzenie kolejnego naboru z zakresu tworzenia nowych przedsiębiorstw w październiku 2019 r. Stały kontakt z Urzędem Marszałkowskim Województwa Lubelskiego oraz z wnioskodawcami, a także monitorowanie podpisanych umów i wypłacanych środków pozwala na bieżącą analizę osiągniętych wskaźników oraz postępu finansowego w kontekście zobowiązań przypisanych na okres 2019-2021, tj. na tzw. II kamień milowy. Takie podejście pozwala na szybkie podejmowanie działań w tych zakresach, w których pojawia się zagrożenie nieosiągnięcia wymaganych wskaźników i postępu finansowego.

2.2. Analiza stopnia wykorzystania budżetu

Poniższa tabela prezentuje stan wykorzystania budżetu przeznaczanego na wdrażanie LSR w ramach poszczególnych przedsięwzięć:

Tabela 7 Stan wykorzystania budżetu przeznaczanego na wdrażanie LSR w ramach poszczególnych przedsięwzięć na dzień 31.12.2019 r.

Cel ogólny	Cel szczegółowy	Przedsięwzięcia	Limit środków indykatywny z LSR/ PLN	Środki wypłacone (płatność końcowa/ I transza) PLN	postęp finansowy w odniesieniu do środków wypłaconych (%)	Środki zablokowane (umowa) PLN	Środki zablokowane (weryfikacja) PLN	Pozostałe środki PLN	
1. Wzrost konkurencyjności i atrakcyjności oraz równoważenie rozwoju społeczno - gospodarczego obszaru LSR	1.1. Wspieranie przedsiębiorczości na terenie LSR	1.1.1 Tworzenie nowych przedsiębiorstw	2 720 000,00	1 184 000,00	43,53%	96 000,00	1 200 000	160 000 (plus 80 000 zablokowane*)	
		1.1.2 Rozwijanie istniejących przedsiębiorstw	900 000,00	682 575,00	75,84%	200 000	0	17 425	
	1.2 Wzmocnienie funkcji turystycznej obszaru	1.2.1 Rozwój infrastruktury turystycznej obszaru	340 000,00	333 376,13	98,1%	0	0	6 623,87	
		1.2.3 Rozwój przedsiębiorczości związanej z turystyką	360 000,00	199 234,14	55,34%	160 765	0	0,86	
	1.3 Poprawa warunków życia mieszkańców oraz wspieranie włączenia społecznego i aktywizacja mieszkańców na obszarze LSR	1.3.1 Rozwój ogólnodostępnej infrastruktury rekreacyjnej	1 772 988,00	1 439 429,19	81,19%	239 184,35	0	94 374,46	
		1.3.3 Wsparcie działalności artystycznej lokalnych zespołów z obszaru LGD	177 012,00	177 012,00	100%	0	0	0	
		1.3.4 Popularyzowanie innowacyjnych przedsięwzięć w tym dobrych praktyk związanych z ochroną środowiska zapobiegających zmianom klimatycznym	50 000,00	0	0%	0	0	50 000,00	
	suma:			6 320 000,00 zł	3 691 626,00	58,41%	599 949,35	1 200 000,00	488 424,19

*Beneficjent podejmowania działalności gospodarczej rozwiązał umowę o przyznaniu pomocy, a kwota pomocy zostanie uwolniona dla LGD po dokonaniu zwrotu pomocy przez beneficjenta.

Jedynym źródłem finansowania zewnętrznego Strategii Rozwoju Lokalnego (LSR) Stowarzyszenia „Poleska Dolina Bugu” na okres programowania PROW 2014-2020 jest Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Łączna kwota wsparcia przeznaczona na realizację LSR w ramach poddziałania 19.2 *Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność* PROW 2014-2020 uwzględniająca dodatkowy bonus wynosi:

Tabela 8 Plan finansowy w zakresie poddziałania 19.2 PROW 2014-2020

	Razem	EFROW	Krajowe środki publiczne
EURO	1 580 000,00	1 005 354,00	574 646,00
PLN	6 320 000,00	4 021 416,00	2 298 584,00

Szczegółowy budżet indykatywny w złotych przedstawia się następująco:

Tabela 9 Budżet LSR

INDYKATYWNY BUDŻET LSR	
Zakres wsparcia	Wsparcie finansowe PLN PROW 2014-2020
Realizacja LSR (art. 35 ust. 1 lit.b rozporządzenia nr 1303/2013)	6 320 000,00 zł
Współpraca (art. 35 ust. 1 lit.c rozporządzenia nr 1303/2013)	285 000,00 zł
Koszty bieżące (art. 35 ust. 1 lit.d rozporządzenia nr 1303/2013)	1 277 500,00 zł
Aktywizacja (art. 35 ust. 1 lit.e rozporządzenia nr 1303/2013)	100 000,00 zł
RAZEM	7 982 500,00 zł

W „Planie działania” stanowiącym załącznik nr 3 do LSR, w okresie 2016-2018 zaplanowano wydatkowanie budżetu na wdrażanie LSR w kwocie 5 650 000,00 zł. Cały budżet przeznaczony na okres 2016-2018 został uruchomiony w ramach pierwszych naborów wniosków przeprowadzonych w IV kwartale 2016 roku, następnie przeprowadzono nabory uzupełniające w 2017 r. Decyzja taka wynikała z konieczności sprawnego osiągnięcia postępu finansowego oraz postępu w realizacji wskaźników z uwagi na zawarte w umowie ramowej zobowiązania. 12 czerwca 2017 r. został podpisany aneks do umowy ramowej, zmieniający dotychczasowe zobowiązania w kontekście stopnia osiągnięcia postępu rzeczowego i finansowego. Według umowy ramowej do dnia 31.12.2018r. LGD była zobowiązana do osiągnięcia co najmniej 40% poziomu każdego ze wskaźników produktu zaplanowanego do realizacji w latach 2016-2018 oraz co najmniej 60% środków finansowych na wdrażanie LSR w latach 2016-2018 (w tym min. 20% środków finansowych na utworzenie miejsc pracy). Stopień realizacji postępu rzeczowego i finansowego mierzono od sumy zakontraktowanych i wypłaconych środków na wdrażanie LSR. Postęp finansowy na koniec 2018r. obliczony zgodnie z powyższą zasadą wynosił 80,69% (w tym 77,19% środków finansowych na

utworzenie miejsc pracy). Oznacza to, że LGD Stowarzyszenie „Poleska Dolina Bugu” wywiązała się z zobowiązań umowy ramowej na poziomie nie tylko pozwalającym uniknąć kary finansowej, ale uprawniającym do otrzymania dodatkowych środków na wdrażanie LSR. Wdrażanie strategii w tzw. II kamieniu milowym (lata 2019-2021) również wiąże się z kolejnymi zobowiązaniami, ale już tylko w kontekście uniknięcia kar finansowych. Do końca 2021r. LGD musi osiągnąć co najmniej 75% poziomu każdego ze wskaźników produktu, który został przewidziany do realizacji LSR w latach 2016-2021 oraz wykorzystać co najmniej 70% środków finansowych przeznaczonych na wsparcie realizacji operacji w ramach LSR w latach 2016-2021 (w tym min. 50% budżetu na utworzenie/utrzymanie miejsc pracy). Zmiana sposobu obliczania poziomu realizacji wskaźników i postępu finansowego w stosunku do poprzedniego kamienia (operacje rozliczone, a nie tylko zakontraktowane) stanowi pewne ryzyko, głównie w kontekście wskaźnika produktu *liczba zrealizowanych operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa*, którego budżet został zwiększony. Jednak LGD w swoich działaniach koncertuje się na zniwelowaniu zagrożenia niewywiązania się z zobowiązań przypisanych do tzw. II kamienia milowego w szczególności poprzez: bieżące monitorowanie poziomu realizacji wskaźników, niezwłoczne ogłaszanie naborów uzupełniających, prowadzenie kampanii informacyjnej, świadczenie rzetelnego doradztwa przez Biurze LGD zarówno na etapie aplikowania jak i rozliczania operacji.

Środki niewykorzystane w ramach wdrażania LSR na dzień 31.12.2019 r. wynoszą: 488 424,19 zł, co stanowi 7,73% budżetu LSR. W ramach niewykorzystanej kwoty pomocy zawiera się kwota 50 000,00 zł zaplanowana na realizację operacji własnej LGD w okresie 2020-2021.

2.3 Analiza jakości stosowanych procedur i kryteriów wyboru operacji

Procedura wyboru i oceny operacji Stowarzyszenia „Poleska Dolina Bugu” w ramach działania 19. *Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER* objętego PROW na lata 2014-2020 została zaktualizowana w lutym 2019 r. Dokonano wówczas drobnych zmian o charakterze doprecyzowującym przed planowanymi naborami wniosków.

Lokalne kryteria wyboru Stowarzyszenia „Poleska Dolina Bugu” nie uległy zmianom w 2019 r.

3. Funkcjonowanie Lokalnej Grupy Działania „Poleska Dolina Bugu”

3.1 Analiza efektywności pracowników Biura LGD

W LGD Stowarzyszenie „Poleska Dolina Bugu” od września 2016 r. na umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu zatrudnione są dwie osoby: pani Justyna Jellinek na stanowisku Dyrektor Biura oraz pani Marta Drejewicz na stanowisku Specjalista ds. koordynacji projektów.

W 2019 r. pracownicy prowadzili procedurę oceny i wyboru operacji dla naborów przeprowadzonych w marcu 2019 r. (nr 1/2019, nr 2/2019) oraz października 2019 r. (nr 3/2019). W związku z powyższym była prowadzona kampania informacyjno - promocyjna

dotycząca głównych założeń LSR oraz naborów wniosków. Pracownicy zapewniali wsparcie doradczo – informacyjne dla wnioskodawców w zakresie aplikowania, realizacji i rozliczania operacji, w tym przeprowadzono 5 spotkań informacyjno – szkoleniowych dla mieszkańców. Pracownicy kontynuowali rozpoczętą w 2018 r. kampanię informacyjno–promocyjną dotyczącą osiągniętych efektów realizacji LSR poprzez: publikacje artykułów na stronie internetowej LGD, na lokalnym portalu informacyjnym oraz w prasie lokalnej a także poprzez organizację akcji promocyjnej podczas Dożynek Powiatowych w Woli Uhruskiej. Pracownicy Biura uczestniczyli w szkoleniu zorganizowanym przez Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego z zakresu poddziałania 19.2 PROW 2014-2020. W 2019 r. pracownicy zrealizowali i rozliczyli międzynarodowy projekt współpracy.

3.2 Analiza jakości i efektywności świadczonego doradztwa

Pracownicy Biura LGD Stowarzyszenie „Poleska Dolina Bugu” udzielają bezpłatnego doradztwa dla mieszkańców obszaru LGD w zakresie aplikowania o środki z budżetu LSR. Doradztwo świadczone jest bezpośrednio w Biurze LGD, telefonicznie, poprzez wiadomości e-mail, jak również w formie punktów informacyjnych na imprezach plenerowych, szkoleń oraz spotkań informacyjnych prowadzonych na obszarze LGD.

Zgodnie z §7 ust. 4 Regulaminu Pracy Biura Stowarzyszenia „Poleska Dolina Bugu”, Biuro dokonuje oceny jakości i efektywności świadczonego doradztwa z zastosowaniem następujących metod:

1. dla uczestników szkoleń organizowanych przez Biuro – ankieta oceniająca szkolenie;
2. dla beneficjentów, którzy zrealizowali projekt – ankieta monitorująca zawierająca m.in. pytania o jakość i efektywność udzielonego doradztwa;
3. dla interesantów, którym udzielono doradztwa bezpośrednio (tj. osobiście w Biurze lub poza Biurem) – zapytanie o anonimową ocenę jakości i efektywności udzielonego doradztwa;
4. podczas ewaluacji wdrażania LSR dokonywanej okresowo przez LGD – ewaluacja w zakresie jakości i efektywności udzielonego doradztwa.

Odniesienie metody wskazanej w pkt. 1

Biuro LGD w 2019 r. przeprowadziło 4 spotkania informacyjno–szkoleniowe z zakresu zasad ubiegania się o dotację w LGD Stowarzyszeniu „Poleska Dolina Bugu”. W szkoleniach uczestniczyło łącznie 89 osób – otrzymano 89 anonimowych ankiet oceniających szkolenie.

Ankieta zawierała pytania:

1. Czy spotkanie poszerzyło Pana/Pani umiejętności, wiedzę?
2. Czy prowadzący był dobrze przygotowany merytorycznie do prowadzenia spotkania?
3. Czy treść była przekazywana w zrozumiały i przystępny sposób?
4. Jak ocenia Pan/Pani materiały szkoleniowe?
5. Jak ocenia Pan/Pani organizację szkolenia (sala wykładowa, sposób obsługi)?
6. Czy jest Pan/Pani zadowolony/a ze spotkania?

Ocena dokonywana była w skali 5 stopniowej, gdzie 5 oznacza bardzo dobrze, 4 – dobrze, 3 – raczej dobrze, 2 – słabo, 1 – bardzo słabo.

Wyniki ankiety prezentuje poniższa tabela:

Ocena					
	5	4	3	2	1
Pytanie 1	78	7	4	-	-
Pytanie 2	82	5	2	-	-
Pytanie 3	79	6	4	-	-
Pytanie 4	77	10	2	-	-
Pytanie 5	74	14	-	1	-
Pytanie 6	80	8	-	-	1

Wyniki badań obrazują wysoką jakość oraz efektywność świadczonego doradztwa.

Oдноśnie metody wskazanej w pkt. 2

W 2019 r. wpłynęło 9 ankiet monitorujących od beneficjentów, którzy rozliczyli projekty. Jakość i efektywność doradztwa oceniono na najwyższym poziomie.

Oдноśnie metody wskazanej w pkt. 3

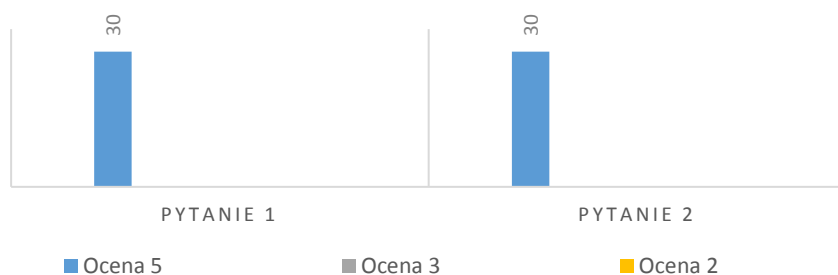
Od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. pracownicy udzielili bezpośrednio w Biurze LGD 30 porad (JST, organizacje pozarządowe, osoby fizyczne, inne instytucje).

Każda osoba, która skorzystała z doradztwa bezpośrednio w Biurze LGD, została proszona o wypełnienie anonimowej ankiety oceniającej jakość i efektywność otrzymanego doradztwa. Ankieta dotyczyła oceny następujących stwierdzeń:

1. Doradca uprzejmie udzielił konkretnych informacji na zadawanie przeze mnie pytania, wyrażał się zrozumiale i poświęcił mi wystarczająco dużo czasu (ocena w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza bardzo słabo, a 5 - bardzo dobrze)
2. Wiedzę doradcy dotyczącą omawianego tematu oraz poziom merytoryczny usługi oceniam na: (ocena w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza bardzo słabo, a 5 - bardzo dobrze)

Ankieta przewidywała również możliwość opisanie swoich uwag dotyczących otrzymanego doradztwa, jednak żaden z beneficjentów nie zgłosił uwag dotyczących doradztwa. Łącznie wypełniono 30 ankiet – wyniki oceny prezentuje poniższy diagram.

WYNIKI ANKIETY DOTYCZĄCEJ JAKOŚCI I EFEKTYWNOŚCI ŚWIADCZONEGO DORADZTWA W OKRESIE 01.01.2019 - 31.12.2019 R.

Wyniki ankiety obrazują wysoką jakość oraz efektywność świadczonego doradztwa.

Odnosnie metody wskazanej w pkt. 4

Niniejszy raport ewaluacyjny dotyczy między innymi ewaluacji udzielanego doradztwa przez pracowników Biura LGD. Raport integruje rezultaty wszystkich zastosowanych metod badania jakości i efektywności udzielonego doradztwa. Na podstawie wyników formułuje rekomendacje na przyszłość. Wyniki dla wszystkich zastosowanych metod prezentują bardzo wysokie noty, dlatego zaleca się utrzymanie jakości i efektywności doradztwa na dotychczasowym poziomie.

3.3 Analiza efektywności działalności LGD (aktywizacji i promocji)

Przedsięwzięcie 1.1.3 Aktywizacja zawodowa oraz wzrost kompetencji osób z grup defaworyzowanych w kierunku przedsiębiorczości

W ramach powyższego przedsięwzięcia LGD zrealizowała wskaźnik produktu *liczba szkoleń skierowanych do przedstawicieli grup defaworyzowanych* w wymiarze 2 sztuk (realizacja 100%) w 2017 r. Wskaźnik rezultatu *liczba osób z grup defaworyzowanych przeszkolonych z wynikiem pozytywnym* wyniósł 94 osoby (realizacja 94%).

Przedsięwzięcie 1.2.2 Promocja obszaru LSR w oparciu o potencjał turystyczny i zasoby turystyczno-kulturowe

W czerwcu 2019 r. w ramach przedsięwzięcia 1.2.2 „Promocja obszaru LSR w oparciu o potencjał turystyczny i zasoby turystyczno-kulturowe” podniesiono wartość wskaźnika produktu *liczba zrealizowanych projektów współpracy* z 2 na 3 sztuki oraz wskaźnika rezultatu *liczba projektów współpracy skierowanych do grup docelowych* z 2 na 3 sztuki. Podniesienie

wskaźników wiązało się ze zwiększeniem budżetu na realizację projektów współpracy (poddziałanie 19.3) do wysokości dostępnego dla LGD limitu wynoszącego 5%.

Do końca 2019 r. zrealizowano i rozliczono łącznie 2 projekty współpracy (75% wskaźnika produktu).

W 2019 r. został zrealizowany projekt współpracy z udziałem zagranicznego partnera. W dniu 01.10.2018 r. Stowarzyszenie „Poleska Dolina Bugu” jako Lider Partnerstwa zawarło porozumienie z Partnerem polskim LGD „Polesie” z siedzibą w Cycowie oraz Partnerem chorwackim – LAG „Bura” z siedzibą w Maslenicy na rzecz realizacji międzynarodowego projektu współpracy pn. „Rozwój zrównoważonej turystyki przyrodniczej na przykładzie Chorwacji”. W dniu 14.02.2019 r. przedstawiciele Stowarzyszenia „Poleska Dolina Bugu” oraz LGD „Polesie” podpisali z przedstawicielami Zarządu Województwa Lubelskiego umowę o przyznaniu pomocy na realizację międzynarodowego projektu współpracy współfinansowanego ze środków EFRROW w ramach PROW na lata 2014-2020. Projekt miał na celu wzrost wiedzy z zakresu zrównoważonej turystyki w oparciu o zasoby przyrodnicze na przykładzie dobrych praktyk z Chorwacji oraz promocję turystyki opartej o zasoby przyrodnicze dzięki wydanym materiałom promocyjnym oraz ich dystrybucji.

W ramach projektu zrealizowano następujące zadania:

- wydanie materiałów informacyjno- promocyjnych (wydanie kieszonkowych map turystycznych w polskiej i angielskiej wersji oraz pocztówek prezentujących miejsca atrakcyjnie turystycznie);
- dystrybucja materiałów informacyjno – promocyjnych w Porcie Lotniczym Lublin oraz w punktach informacji turystycznej w Lublinie;
- wizyta studyjno – szkoleniowa w Chorwacji w celu zapoznania się z dobrymi praktykami z branży turystycznej w regionie Dalmacja;
- szkolenie dla przedstawicieli polskich LGD dotyczące zarządzania ruchem turystycznym w regionie Dalmacji;

Całkowity koszt projektu poniesiony przez LGD Stowarzyszenie „Poleska Dolina Bugu” wyniósł 42 068,00 zł.

Kolejnym zadaniem zaplanowanym do realizacji w ramach powyższego przedsięwzięcia jest wskaźnik produktu *liczba wydanych materiałów informacyjno – promocyjnych* o wartości końcowej w wysokości 20 rodzajów oraz wskaźnik rezultatu *liczba odbiorców działań promocyjnych* o wartości końcowej w wysokości 20 000 osób.

W 2019 r. wydano 7 rodzajów materiałów informacyjno - promocyjnych: długopisy ekologiczne, lusterka, magnesy z notesem, peleryny przeciwdeszczowe w kulce, cukierki krówki, bańki mydlane, kosmetyczki za łączną kwotę 8 527,26 zł. Do chwili obecnej zrealizowano wskaźnik w 90% w kontekście całego okresu wdrażania LSR (2016-2023).

Przedsięwzięcie 1.3.2 Działania informacyjne, szkoleniowe oraz aktywizujące prowadzone przez LGD

W ramach powyższego przedsięwzięcia zaplanowano do osiągnięcia następujące wskaźniki do końca 2022 roku:

Wskaźniki produktu:

- *liczba spotkań/ wydarzeń adresowanych do mieszkańców o wartości końcowej 15 spotkań*

LGD Stowarzyszenie „Poleska Dolina Bugu” przed planowanymi naborami wniosków prowadzi spotkania informacyjno-szkoleniowe, podczas których informuje mieszkańców o zasadach, warunkach i kryteriach udzielania wsparcia z budżetu LSR. W roku 2019 przeprowadzono 5 spotkań informacyjno-szkoleniowych w następujących terminach: 27.02.2019 r., 28.02.2019 r., 06.03.2019 r., 07.03.2019 r. oraz 06.09.2019 r. Od września 2016 r. do końca 2019 r. LGD przeprowadziła łącznie 14 spotkań adresowanych do mieszkańców (ponad 93% realizacji wskaźnika).

- *liczba osobodni szkoleń dla pracowników i organów LGD o wartości końcowej w wysokości 52 osobodni*

W LGD Stowarzyszenie „Poleska Dolina Bugu” szkoleni są pracownicy oraz członkowie Rady zgodnie z aktualnym Planem szkoleń. Szkolenia dla Członków Rady z zakresu zasad dokonywania oceny i wyboru operacji do dofinansowania w ramach wdrażania LSR zostały przeprowadzone 04.04.2019 r. oraz 18.10.2019 r. w Hotelu Spa Rusalka w Okunince. Szkolenia zostały przeprowadzone przez Dyrektora Biura panią Justynę Jellinek. Rada LGD w 2019 r. odbyła 15 osobodni szkoleń. W okresie 2016-2019 r. Rada LGD odbyła łącznie 39 osobodni szkoleń.

Pracownicy Biura LGD uczestniczą w szkoleniach zgodnie z Planem szkoleń. W terminie 16-17.12.2019 r. w miejscowości Klimki koło Łukowa pracownicy brali udział w szkoleniu zorganizowanym przez Krajowy Sekretariat Obszarów Wiejskich z zakresu poddziałania 19.2 PROW 2014-2020 (4 osobodni).

Pracownicy Biura odbyli w latach 2016-2019 łącznie 28 osobodni szkoleń zewnętrznych.

Łącznie realizacja szkoleń dla członków organów i pracowników LGD daje sumę 67 osobodni (129% realizacji wskaźnika).

Wskaźnik rezultatu:

- *liczba odbiorców działań informacyjnych i aktywizujących w zakresie wdrażania LSR - 20 000 osób*

W roku 2019 liczba odbiorców działań informacyjnych i aktywizujących w zakresie wdrażania LSR wyniosła 28 099 osób. Na wartość wskaźnika składa się łączna liczba uczestników spotkań informacyjno – szkoleniowych przeprowadzonych 2019 r., nakład egzemplarzy prasy „Nowy tydzień włodawski” oraz „Super tydzień włodawski” w których zostały opublikowane

artykuły informacyjne, liczba przeszkolonych Członków Rady oraz liczba pracowników Biura LGD. Łącznie w latach 2016-2019 liczba odbiorców działań informacyjnych i aktywizujących w zakresie wdrażania LSR wyniosła 84 250 osób (realizacja wskaźnika znacznie powyżej 100%).

Wskaźnik produktu:

- liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa o wartości końcowej w wysokości 50 podmiotów.

Wskaźnik rezultatu:

- liczba podmiotów, które uzyskały wsparcie po uprzednim udzieleniu indywidualnego doradztwa w zakresie ubiegania się o wsparcie na realizację LSR, świadczonego przez Biuro LGD o wartości końcowej w wysokości 30 podmiotów.

W okresie od 18 maja 2016 r. (dzień podpisania umowy ramowej) do 31.12.2019r. z indywidualnego doradztwa w Biurze LGD „Poleska Dolina Bugu” skorzystało 187 podmiotów, co realizuje wskaźnik produktu w 100%. Do tego dnia umowy o przyznanie pomocy podpisało 38 podmiotów, co stanowi ponad 100% realizacji wskaźnika.

3.4 Analiza efektywności Planu szkoleń

Szkolenia zewnętrzne, w których uczestniczyli pracownicy Biura w ramach realizacji Planu szkoleń dla pracowników Biura LGD w 2019 roku:

- 16-17.12.2019 r., Klimki koło Łukowa - szkolenie zorganizowane przez Krajowy Sekretariat Obszarów Wiejskich z zakresu poddziałania 19.2 PROW 2014-2020. Uczestnicy: Dyrektor Biura i Specjalista ds. koordynacji projektów (4 osobodni)

Udział Dyrektora Biura oraz Specjalisty ds. koordynacji projektów w ww. szkoleniu realizuje wskaźniki Planu szkoleń dla pracowników Biura w 2019 r. z zakresu zasad aplikowania, wdrażania i rozliczania operacji w ramach Działania 19. PROW 2014-2020.

Członkowie Rady w 2019 r. zgodnie z Planem szkoleń, odbyli dwa szkolenia z zasad dokonywania oceny i wyboru operacji do dofinansowania w ramach wdrażania LSR w następujących terminach: 04.04.2019 r. oraz 18.10.2019 r.

3.5 Analiza efektywności współpracy z innymi LGD oraz organizacjami

LGD Stowarzyszenie „Poleska Dolina Bugu” od 2009 r. należy do nieformalnej sieci „Porozumienie na rzecz Współpracy i Rozwoju Lubelskich Lokalnych Grup Działania”. W ramach utworzonego partnerstwa organizowane są spotkania, podczas których lubelskie Lokalne Grupy Działania wymieniają się doświadczeniami oraz współpracują w zakresie wdrażanego podejścia LEADER. W dniach 26-27.11.2019 r. w ramach lubelskiej sieci LGD, lokalne grupy działania z terenu województwa lubelskiego (w tym LGD „Poleska Dolina Bugu”) odbyły wizytę studyjną do województwa podlaskiego. Wizyta miała na celu

przybliżenie wdrażania wielofunduszowych Lokalnych Strategii Rozwoju w okresie programowania 2014-2020 w ramach RLKS w województwie podlaskim. Zdobyta wiedza i ocena własna wdrażania LSR w formule wielofunduszowej na przykładzie LGD z woj. podlaskiego, miała na celu pomóc lubelskim lokalnym grupom działania oraz przedstawicielom samorządu województwa lubelskiego zdecydować czy w kolejnym okresie programowania RLKS na Lubelszczyźnie powinien mieć możliwość współfinansowania z innych funduszy poza PROW (Krajowym Planem Strategicznym).

Lubelska sieć LGD jest członkiem Polskiej Sieci LGD – Federacji regionalnych sieci LGD. Jej celem jest budowanie platformy współpracy i wymiany doświadczeń pomiędzy lokalnymi grupami działania oraz ich sieciami regionalnymi oraz z innymi osobami i organizacjami związanymi z realizacją podejścia LEADER. Polska Sieć LGD jest najaktywniejszą organizacją w zakresie wdrożenia mechanizmu RLKS w Polsce, jak również aktywnie uczestniczyła w konsultacjach PROW 2014-2020 oraz na bieżąco wyrażając stanowisko polskich LGD w stanowionym prawie.

W 2019 r. LGD Stowarzyszenie „Poleska Dolina Bugu”, LGD „Polesie” oraz LAG „Bura” (Chorwacja) zrealizowały międzynarodowy projekt współpracy, w ramach którego odbyła się wizyta studyjno – szkoleniowa w Chorwacji, mająca na celu zapoznanie uczestników z dobrymi praktykami w branży turystycznej w Dalmacji.

W dniach 21-24.10.2019 r. Sekretariat Regionalny Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich zorganizował wyjazd studyjno – szkoleniowy do województwa podkarpackiego, w którym wzięli udział przedstawiciele LGD z terenu województwa lubelskiego (w tym LGD „Poleska Dolina Bugu”). Głównym celem wyjazdu było zapoznanie uczestników wyjazdu z dobrymi praktykami na terenie Podkarpacia – promocja produktów lokalnych, sprzedaż bezpośrednia i agroturystyka, sieciowanie atrakcji turystycznych.

3. Tabela celów, przedsięwzięć i wskaźników Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia „Poleska Dolina Bugu”

Poniższa tabela prezentuje cele, przedsięwzięcia oraz wskaźniki LSR Stowarzyszenia „Poleska Dolina Bugu”. Tabela prezentuje w sposób zbiorczy zakładany stan realizacji wszystkich wskaźników w ramach wdrażania LSR w ujęciu dokonanych płatności końcowych (19.2), funkcjonowania LGD i aktywizacji (19.4), wdrażania projektów współpracy (19.3) oraz realizacji operacji własnej (19.2). Dodatkowo stopień realizacji wskaźnika wyrażony został w procentach.

Tabela 10 Tabela celów, przedsięwzięć i wskaźników Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia „Poleska Dolina Bugu”

Tabela celów, przedsięwzięć i wskaźników Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia „Poleska Dolina Bugu”					
1	CEL OGÓLNY	Wzrost konkurencyjności i atrakcyjności oraz równoważenie rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru LSR			
1.1	CELE SZCZEGÓŁOWE	Wspieranie przedsiębiorczości na obszarze LSR			
1.2		Wzmocnienie funkcji turystycznej obszaru LSR			
1.3		Poprawa warunków życia mieszkańców oraz wspieranie włączenia społecznego i aktywizacja mieszkańców na obszarze LSR			
Wskaźniki oddziaływania dla celu ogólnego		jednostka miary	stan początkowy 2014 rok	Plan 2027 rok	źródła danych/ sposób pomiaru
W 1.1	Wskaźnik przedsiębiorczości	Podmioty gospodarki narodowej/ 10 000 mieszkańców	668	824	GUS
W 1.2	Wskaźnik migracji	Saldo migracji	-80	-80	GUS
Wskaźniki rezultatu dla celów szczegółowych		jednostka miary	Stan docelowy	Realizacja (stan wynikający z płatności końcowych/I transza)	Pozostałe do realizacji
W 1.1	Liczba utworzonych miejsc pracy	szt.	44	24 (54,55%)	20
	Liczba utrzymanych miejsc pracy	szt.	79	48,4 (61,27%)	30,6
	Liczba osób z grup defaworyzowanych przeszkolonych z wynikiem pozytywnym	osoba	100	94 (94%)	4
W 1.2	Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury turystycznej	osoba	10 000	13030 (130,3%)	0
	Liczba odbiorców działań promocyjnych	osoba	20 000	3986 (19,93%)	16 014

	Liczba projektów współpracy skierowanych do grup docelowych		Szt.	3	2 (66,67%)	1		
	Liczba utworzonych miejsc pracy		Szt.	3	3 (100%)	0		
	Liczba utrzymanych miejsc pracy		Szt.	22	21,5 (97,73%)	0,5		
W 1.3	Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury rekreacyjnej		osoba	32 205	26838 (83,33%)	5 367		
	Liczba odbiorców działań informacyjnych i aktywizujących w zakresie wdrażania LSR		osoba	20 000	84 250 (281,25%)	0		
	Liczba podmiotów, które otrzymały wsparcie po uprzednim udzieleniu indywidualnego doradztwa w zakresie ubiegania się o wsparcie na realizację LSR, świadczonego przez Biuro LGD		osoba	30	39 (130%)	0		
	Liczba nowych występów wprowadzonych do repertuaru doposażonych zespołów artystycznych		Szt.	3	6 (200%)	0		
	Liczba odbiorców operacji ukierunkowanych na innowacje		osoba	20 000	0 (0%)	20 000		
PRZEDSIĘWZIĘCIA		Grupy docelowe	Sposób realizacji	Wskaźniki produktu				
				Nazwa	Jednostka miary	Wartość		
						Stan docelowy	zrealizowana (stan wynikający z płatności końcowych/I transzy)	Pozostałe do realizacji
1.1.1	Tworzenie nowych przedsiębiorstw	Grupy defaworyzowane	Konkurs	Liczba zrealizowanych operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa	Szt.	34	16 (47,1%)	18
1.1.2	Rozwijanie istniejących przedsiębiorstw	Przedsiębiorcy	Konkurs	Liczba zrealizowanych operacji polegających na	Szt.	5	4 (80%)	1

				rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa				
1.1.3	Aktywizacja zawodowa oraz wzrost kompetencji osób z grup defaworyzowanych w kierunku przedsiębiorczości	Grupy defaworyzowane	Aktywizacja	Liczba szkoleń skierowanych do przedstawicieli grup defaworyzowanych	Szt.	2	2 (100%)	0
1.2.1	Rozwój infrastruktury turystycznej obszaru	Jednostki sektora finansów publicznych, stowarzyszenia	Konkurs	Liczba nowych lub przebudowanych obiektów infrastruktury turystycznej	Szt.	3	3 (100%)	0
1.2.2	Promocja obszaru LSR w oparciu o potencjał turystyczny i zasoby przyrodniczo - kulturowe	LGD, przedsiębiorcy, grupy defaworyzowane	Projekt współpracy	Liczba zrealizowanych projektów współpracy	Szt.	3	2 (66,67%)	1
		Odbiorcy spoza obszaru LSR, turyści	Aktywizacja	Liczba wydanych materiałów informacyjno-promocyjnych	rodzaj	20	18 (90%)	2
1.2.3	Rozwój przedsiębiorczości związanej z turystką	Przedsiębiorcy	Konkurs	Liczba zrealizowanych operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa	Szt.	3	1 (33,33%)	2

1.3.1	Rozwój ogólnodostępnej infrastruktury rekreacyjnej służącej inicjatywom lokalnym	Jednostki sektora finansów publicznych, stowarzyszenia, koła łowieckie	Konkurs	Liczba nowych lub przebudowanych obiektów infrastruktury rekreacyjnej	Szt.	24	20 (83,33%)	4
1.3.2	Działania informacyjne, szkoleniowe oraz aktywizujące prowadzone przez LGD	Mieszkańcy obszaru LSR	Aktywizacja	Liczba spotkań /wydarzeń adresowanych do mieszkańców	Szt.	15	14 (93,33%)	1
		Mieszkańcy obszaru LSR	Koszty bieżące	Liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa	Szt.	50	187 (374%)	0
		Członkowie organów LGD	Koszty bieżące	Liczba osobodni szkoleń dla pracowników i organów LGD	Osobodzień	52	67 (128,85%)	0
1.3.3	Wsparcie działalności artystycznej lokalnych zespołów z obszaru LGD	Stowarzyszenia, fundacje, publiczne instytucje kultury	Konkurs	Liczba wspartych zespołów artystycznych	Szt.	3	4 (133,33%)	0
1.3.4	Popularyzowanie innowacyjnych przedsięwzięć w tym dobrych praktyk związanych z ochroną środowiska zapobiegających zmianom klimatycznym	Mieszkańcy obszaru LGD	Projekt własny LGD	Liczba zrealizowanych operacji ukierunkowanych na innowacje	Szt.	1	0 (0%)	1

4. Ewaluacja Planu Komunikacji

Poniższa tabela obrazuje stan realizacji wskaźników Planu Komunikacji od 01.04 2016 r. do 31.12.2019r.

Tabela 11 Plan Komunikacji za okres od kwietnia 2016 do grudnia 2018 r.

Cele komunikacji	Nazwa działania komunikacyjnego	Adresaci działania komunikacyjnego	Środki przekazu	Wskaźniki - stan docelowy/stan bieżący/ procent realizacji	Efekty zastosowanych działań
1) Informowanie mieszkańców obszaru o przedsięwzięciach realizowanych przez LGD oraz o zasadach i kryteriach udzielania wsparcia z budżetu Lokalnej Strategii Rozwoju	Kampania informacyjno-promocyjna dotycząca głównych założeń LSR oraz zbliżających się naborów wniosków	- Mieszkańcy obszaru LGD - Potencjalni wnioskodawcy - Grupy defaworyzowane	➤ artykuły w prasie lokalnej ➤ ogłoszenia w siedzibach instytucji publicznych ➤ artykuły na stronach internetowych LGD i instytucji publicznych ➤ ogłoszenia w lokalnym radiu ➤ ogłoszenia na lokalnym portalu informacyjnym ➤ ulotki ➤ plakaty	➤ liczba artykułów w prasie lokalnej - 8 /6 (75%) ➤ liczba ogłoszeń na tablicach w instytucjach publicznych – 40/40 (100%) ➤ Liczba artykułów na stronach internetowych LGD i instytucji publicznych – 40/53 (ponad 100%) ➤ liczba ogłoszeń w lokalnym radiu – 1/1 (100%) ➤ liczba ogłoszeń na lokalnym portalu informacyjnym – 3/4 (ponad 100%) ➤ liczba wywieszonych plakatów i przekazanych ulotek – 2 000/1700 (85%)	Liczba osób poinformowanych o zasadach realizacji LSR i udzielania wsparcia – 10 000/ 9 000 (90%)
2) Wsparcie doradczo-informacyjne dla wnioskodawców w zakresie aplikowania o środki z budżetu LSR	1) Organizacja spotkań informacyjnych na temat wdrażanych przez LGD projektów oraz zasad aplikowania o dofinansowanie projektów, realizacji i rozliczania	- Mieszkańcy obszaru LGD - Potencjalni wnioskodawcy - Grupy defaworyzowane	➤ spotkania informacyjne ➤ doradztwo Biura LGD	➤ liczba spotkań – 4/16 (ponad 100%) ➤ liczba udzielonych porad – 80/372 (ponad 100%)	Liczba osób przeszkolonych – 80/334 (ponad 100%) Liczba osób/podmiotów, które skorzystały z doradztwa świadczonego przez Biuro LGD –80/187 (ponad 100%)

	projektów, 2) Doradztwo Biura LGD dla beneficjentów wsparcia z zakresu przygotowywania dokumentów aplikacyjnych do konkursu				
3) Uzyskanie informacji zwrotnej nt. oceny jakości i efektywności doradztwa świadczonego przez LGD	1) Badanie satysfakcji wnioskodawców LGD w zakresie jakości i efektywności pomocy świadczonej na etapie przygotowania wniosków o przyznanie pomocy 2) Badanie satysfakcji beneficjentów LGD w zakresie jakości i efektywności pomocy świadczonej na etapie rozliczania	- Potencjalni wnioskodawcy	➤ Ankieta oceniająca doradztwo	➤ Liczba ankiet - 80/151 (ponad 100%)	Liczba uzyskanych pozytywnych informacji zwrotnych –72/151 (ponad 100%)

	projektów				
4) Wsparcie doradczo-informacyjne dla beneficjentów w procesie realizacji i rozliczania projektów	Doradztwo Biura LGD dla beneficjentów wsparcia z zakresu realizacji i rozliczania projektów	- Beneficjenci (projektodawcy)	➤ doradztwo Biura LGD	➤ Liczba udzielonych porad –20/42 (ponad 100%)	Liczba osób/podmiotów, które skorzystały z doradztwa świadczonego przez Biuro LGD –20/16 (80%)
5) Zwiększenie poziomu informacji o stanie realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju LGD, w tym o stopniu realizacji założonych wskaźników	1) Badanie satysfakcji beneficjentów w zakresie efektów zrealizowanych przez nich przedsięwzięć 2) Upublicznienie na stronie internetowej LGD wyników corocznej ewaluacji wdrażania LSR	- beneficjenci (projektodawcy)	➤ Ankieta ewaluacyjna ➤ Raport z ewaluacji LSR	➤ Liczba ankiet – 36/24 (66,67%) ➤ Liczba opublikowanych raportów z ewaluacji LSR – 3/2 (66,67 %)	Liczba beneficjentów, którzy pozytywnie ocenili zrealizowane przez siebie projekty – 30/ 24 (80%) Liczba osób poinformowanych o efektach wdrażania LSR – 3000/2000 (66,67 %)
6) Wzmocnienie pozytywnego wizerunku LGD wśród mieszkańców obszaru poprzez intensyfikację i skoordynowanie działań informacyjno	1) Kampania informacyjno – promocyjna dotycząca osiągniętych efektów realizacji LSR	- potencjalni wnioskodawcy, - beneficjenci (projektodawcy) - grupy defaworyzowane - mieszkańcy obszaru	➤ Artykuły w prasie lokalnej ➤ Artykuły na stronach internetowych LGD oraz JST ➤ Ogłoszenia na lokalnym portalu informacyjnym ➤ Akcje promocyjne LGD podczas gminnych	➤ Liczba artykułów w prasie lokalnej – 3/2 (66,67 %) ➤ Liczba artykułów na stronach internetowych 10/ 14 (ponad 100%) ➤ Liczba ogłoszeń na lokalnym portalu informacyjnym 3/2 (66,67 %) ➤ Liczba akcji promocyjnych 3/2(66,67 %)	Liczba osób poinformowanych o zasadach realizacji LSR i udzielania wsparcia oraz o efektach wdrażania LSR – 3000/ 2750 (91,67%)

– promocyjnych prezentujących efekty wdrażania Strategii			wydarzeń plenerowych		

5. Wnioski

Analiza niniejszego raportu ewaluacyjnego prowadzi do wniosków, że LGD „Poleska Dolina Bugu” efektywnie wydatkuje środki pieniężne oraz w dobrym tempie osiąga zamierzone wskaźniki celów i przedsięwzięć LSR w okresie programowania 2014-2020. Potwierdza to analiza postępu finansowego oraz rzeczowego według stanu na dzień 31.12.2019r. Postęp rzeczowy oraz postęp finansowy przypadający na koniec tzw. I kamienia milowego (2016-2018) został zrealizowany na poziomie uprawniającym do otrzymania dodatkowych środków na wdrażanie LSR. W tzw. II kamieniu milowym (2019-2021) LGD jest również zobowiązana do osiągnięcia określonego postępu rzeczowego i finansowego, jednak już tylko w kontekście kary finansowej. Ponadto rozliczenie ma nastąpić według operacji rozliczonych (a nie tylko zakontraktowanych jak w I kamieniu). Harmonogram ogłaszania naborów od 2019r. niezmiennie przewiduje ogłaszanie naborów niezwłocznie po uwolnieniu środków z poprzedniego naboru (jedyne wydzielony na II kamień budżet to budżet operacji własnej LGD – reszta budżetu na wdrażania LSR była przypisana do I kamienia). Zalecane jest bieżące prowadzenie działań informacyjnych oraz utrzymanie doradztwa Biura LGD na wysokim poziomie. Stosując się do wymienionych wytycznych, biorąc pod uwagę aktualny poziom umów zakontraktowanych i rozliczonych, a także wniosków na weryfikacji rokujących do umowy, LGD powinna wywiązać się z zobowiązań na koniec 2021 r. co najmniej na poziomie wymaganego minimum. Istnieje jednak kilka kluczowych czynników mających wpływ na skuteczność i tempo podpisywanych umów, na które LGD nie ma żadnego wpływu. Są to przede wszystkim – jakość składanych wniosków oraz tempo weryfikacji wniosków w Urzędzie Marszałkowskim. Pierwszy czynnik jest zależny wyłącznie od wnioskodawcy, ponieważ wnioskodawca sam decyduje czy skorzysta z doradztwa w Biurze LGD i czy zastosuje się do uwag i zaleceń pracowników Biura LGD. Drugi czynnik jest zależny wyłącznie od Urzędu Marszałkowskiego, w tym od liczby wniosków aktualnie będących w weryfikacji w departamencie RROW oraz od tempa pracy urzędników, a czasami również od konieczności uzyskania zewnętrznej ekspertyzy czy opinii (najczęściej od ARiMR). Spojrzenie na zobowiązania LGD w szerszej perspektywie, w kontekście zarówno planu działania LGD jak i okoliczności w jakich funkcjonuje LGD, nie prowadzi już do tak optymistycznych wniosków. Na szczęście ewentualne ryzyko dotyczy tylko jednego przedsięwzięcia (1.1.1. Tworzenie nowych przedsiębiorstw), gdzie do wymaganego 75% poziomu realizacji wskaźnika produktu na dzień 31.12.2019 brakuje około 13%. Koncentracja wysiłków nastąpi więc tylko w jednym kierunku. Z drugiej strony, niepowodzenie tylko w tym przedsięwzięciu pociąga za sobą karę finansową dotyczącą całego poddziałania 19.2 i częściowo również 19.4. Podsumowując, mimo że realizacja postępu rzeczowego i finansowego w przeważającej mierze nie budzi zastrzeżeń, LGD powinna maksymalnie koncentrować swoje wysiłki na jak najefektywniejszej realizacji przedsięwzięcia obciążonego największym ryzykiem, tj. 1.1.1 Tworzenie nowych przedsiębiorstw. Należy jednocześnie pamiętać o innych zadaniach przypisanych do II kamienia milowego, tj. o operacji własnej (poddziałanie 19.2), projekcie współpracy (poddziałanie 19.3) oraz działaniach informacyjno-promocyjnych (poddziałanie 19.4).

6. Spis tabel

Tabela 1 Stan realizacji wskaźników produktu i rezultatu dla przedsięwzięcia 1.1.1 Tworzenie nowych przedsiębiorstw	8
Tabela 2 Stan realizacji wskaźników produktu i rezultatu dla przedsięwzięcia 1.1.2 Rozwijanie istniejących przedsiębiorstw	9
Tabela 3 Stan realizacji wskaźników produktu i rezultatu dla przedsięwzięcia 1.2.1 Rozwój infrastruktury turystycznej obszaru.....	10
Tabela 4 Stan realizacji wskaźników produktu i rezultatu dla przedsięwzięcia 1.2.3 Rozwój przedsiębiorczości związanej z turystyką	11
Tabela 5 Stan realizacji wskaźników produktu i rezultatu dla przedsięwzięcia 1.3.1 Rozwój ogólnodostępnej infrastruktury rekreacyjnej służącej inicjatywom lokalnym.....	12
Tabela 6 stan realizacji wskaźników produktu i rezultatu dla przedsięwzięcia 1.3.3 Wsparcie działalności artystycznej lokalnych zespołów z obszaru LGD	13
Tabela 7 Stan wykorzystania budżetu przeznaczonego na wdrażanie LSR w ramach poszczególnych przedsięwzięć na dzień 31.12.2019 r. z uwzględnieniem rezygnacji wnioskodawcy z realizacji operacji z zakresu podejmowania działalności gospodarczej i włączeniem zwolnionej kwoty do pozostałych środków.....	15
Tabela 8 Plan finansowy w zakresie podziałania 19.2 PROW 2014-2020.....	16
Tabela 9 Budżet LSR.....	16
Tabela 11 Tabela celów, przedsięwzięć i wskaźników Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia „Poleska Dolina Bugu”	26
Tabela 12 Plan Komunikacji za okres od kwietnia 2016 do grudnia 2019 r.	30